

คำแถลง

การวิจัยใช้เวลาศึกษาเตรียมการและเขียนรายงานทั้งสิ้นประมาณ ๕ ปีเศษ ใช้เวลาประมาณสองปีแรกสำหรับการเก็บข้อมูลภาคสนาม และเมื่อเขียนร่างรายงานครั้งแรกเสร็จสิ้นไปแล้วก็ได้ทำการสำรวจตรวจสอบเพิ่มเติมอีก ต่อจากนั้นได้ใช้เวลาอีกประมาณสองปีทำการศึกษาภาคเอกสารและวิเคราะห์ตีความข้อมูลทั้งหมด แล้วเขียนรายงานขั้นสุดท้ายอีกประมาณหนึ่งปี จึงได้ส่งรายงานต่อสถาบันไทยคดีศึกษา เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนที่จะเดินทางไปทำการวิจัย ณ มหาวิทยาลัยเกียวโต ประเทศญี่ปุ่น

ในระหว่างที่อยู่ในประเทศญี่ปุ่นนั้น ทางสถาบันการศึกษาบูรพาวิทยา (โตโฮกไก) ได้เชิญให้ไปเสนอเอกสารการวิจัยนี้ ณ The 25th International Conference of Orientalists in Japan ในวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๒๓ ณ นครโตเกียว ในกลุ่มที่ ๔ โดยมี ศาสตราจารย์ ดร. ไค คาวาคามิ แผนกวิจิตรศิลป์แห่งสถาบันการวิจัยการอนุรักษ์สมบัติวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นประธานที่ประชุม เมื่อเสร็จสิ้นการรายงานประกอบภาพสไลด์แล้ว อาจารย์ไซจิ อิโต ผู้บรรยายประวัติศาสตร์ศิลป์ในประเทศไทย ณ มหาวิทยาลัยการศึกษาต่างประเทศ (University of Foreign Study, Tokyo) ได้กล่าววิจารณ์และสรุปเป็นคนสุดท้ายโดยแสดงความยินดีกับความสำเร็จกับการศึกษาในครั้งนี้ที่ได้เสนอวิธีการและเครื่องมืออันใหม่ในการศึกษาประวัติศาสตร์ของสกุลช่างเขมรในประเทศไทยขึ้นมาได้

อย่างไรก็ดีในระหว่างช่วงปีเศษที่ผ่านมา ก็มีเอกสารหนังสือที่เสนอข้อมูลใหม่ในรายละเอียดต่าง ๆ ที่อาจจะช่วยเสริมรายละเอียดบางส่วนของรายงานให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แต่ก็พิจารณาเห็นว่าไม่ได้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างของเนื้อหาประการใด จึงยังคงต้นฉบับเดิมไว้ทั้งหมด ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการศึกษาขั้นแรกนี้คงจะก่อประโยชน์ต่อวงวิชาการโดยตรง และต่อการศึกษาประวัติศาสตร์อารยธรรมเบื้องต้นในประเทศไทยอีกใตดิหนึ่งด้วย

คำขอบคุณ

ข้าพเจ้าขอขอบคุณสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ได้กรุณาอนุมัติให้ทุนวิจัยโครงการนี้ ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๑๘ รวมสองครั้ง เพื่อให้การวิจัยนี้ดำเนินไปได้ด้วยดี และได้ดำเนินการจัดพิมพ์รายงานร่วมกับสยามสมาคมฯ และมูลนิธิเจมส์ ทอมสัน ภายใต้การอนุเคราะห์ของศาสตราจารย์ ม.จ. สุภัทรดิศ ดิศกุล ซึ่งข้าพเจ้ามีความซาบซึ้งในความกรุณาของสถาบันทั้งสองและต่อท่านอาจารย์เป็นอย่างมาก

หลังการเก็บข้อมูลครั้งแรกเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ได้รับการสนับสนุนจากวารสารเมืองโบราณให้ร่วมเดินทางไปสำรวจเก็บข้อมูลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในระหว่างวันที่ ๑-๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ อีกจำนวนหนึ่ง ทำให้ได้ข้อมูลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในขณะที่ดำเนินงานภาคสนามในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่นั้น ได้รับความช่วยเหลือจากหัวหน้าหน่วยศิลปากรที่ ๖ พินาย หัวหน้าหน่วยศิลปากรลพบุรี และนครศรีธรรมราช ทำให้เข้าถึงแหล่งข้อมูลได้รวดเร็ว ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมใจ นิ่มเล็ก และ น. ณ ปากน้ำ ที่ได้นำทางไปถึงเมืองศรีเทพ สำหรับรองศาสตราจารย์ศรีศักร วัลลิโภดม และอาจารย์พิสิฐ เจริญวงศ์ ที่ได้กรุณาให้เอกสารการวิจัยที่สำคัญหลายรายการ จนทำให้สรุปผลได้ตามเจตนารมณ์ที่ได้ตั้งไว้แต่เดิม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สดชื่น ชัยประสาธน์ และนางพันธ์ทิพย์ เจริญพันธ์ ที่ได้กรุณาแปลเอกสารภาษาฝรั่งเศสให้เป็นอย่างดี และต่อนายวิคเตอร์ เคนเนดี ที่ได้แปลสรุปรายงานภาคภาษาอังกฤษไว้และช่วยแก้ไขจุดบกพร่องที่เกิดขึ้น ทั้งยังให้ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์หลายประการ

อนุวิทย์ เจริญสกุล

๒๒ เมษายน ๒๕๒๔